

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Mariano Arruti Lertxundi

*Aia, Gipuzkoa
(1930-2022)*

Aurkibidea

Biografia

Olazabaltxiki baserrian jaio zen, sei senideren artean hirugarren. Ama baserri hartakoa zuen eta aita, berriz, Aiako Olarbieta baserrikoa. Baserriko bizimoduan hazi zen eta hala jarraitu izan zuen bere bizitzako zatirik handienera ere. Soldaduskan Afrikara joatea tokatu zitzaion eta han eman zituen hainbat hilabete. Ordurako ibilia zen Txankarta soinu-jotzailearekin soinua jotzen ikasten: handik eta hemendik deitzen zioten festak alaitzera joateko eta bizipen onak izan ditu horri esker. Bere jaiotetxera ezkondu zen eta 3 seme-alaba izan zituzten; zoritxarrez, alaba 6 urte zituela eraman zien gaixotasunak. Elkarrizketa egin zitzaionean Aian bizi zen umore ona eta argitasuna lagun zituela.

Zintak

AIA-010

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-08-02
- **Iraupena:** 98 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

AIA-011

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-08-02
- **Iraupena:** 15 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Baserriko bizimodua eta zereginak

- **Erref:** AIA-010/003

- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:01:39. **Bukatu:** 00:04:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Senideen artean 2 mutil eta 4 neska ziren. Mutilek eta neskek zeregin desberdinak izaten zituzten etxean. Orduko bizimoduaz eta lanez hitz egiten du.

2. Baserrian eta fabrikan lanean

- **Erref:** AIA-010/004
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:04:40. **Bukatu:** 00:05:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

35 urte inguru zituela, San Pedro auzoan fabrika jarri zuten eta hara joan zen lanera. Bitartean, hala ere, baserriko lanetan ere jarraitu zuen.

3. Bide berriek asko erraztu zuten komunikazioa

- **Erref:** AIA-010/006
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:07:07. **Bukatu:** 00:09:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Lehen bide txarrak zeuden Aia inguruan: lur-bideak, estuak... Gerora bideak berriro zituzten eta horrek asko erraztu zuen haietatik igarotzea. Beraien baserri inguruan zer baserri zeuden aipatzen du.

4. Ezkongabeak lehen eta orain

- **Erref:** AIA-010/008
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:10:52. **Bukatu:** 00:12:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkongabeak

Laburpena:

Lehen mutilzahar eta neskazahar esaten zitzaien 33 urtetik gorako ezkongabeei. Adinari buruzko gogoetak egiten ditu.

5. Lanaren garrantzia lehen eta orain

- **Erref:** AIA-010/010

- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:13:51. **Bukatu:** 00:15:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Gurasoak baseritik bizi ziren. Lanaren garrantziari buruzko gogoetak aipatzen ditu.

6. Tiragomarekin jolasean

- **Erref:** AIA-010/014
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:24:43. **Bukatu:** 00:25:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Tiragomarekin jolasean aritzen ziren. Tiragomak beraiek egiten zituzten, nola azaltzen du. Etxera etortzean, lanean aritu behar izaten zuten.

7. Umetako "zigarroak"

- **Erref:** AIA-010/015
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:25:46. **Bukatu:** 00:27:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

Jaietan "zigarroak" erretzen aritzen ziren ezkutuan.

8. Dantza mota bakoitzerako garaia eta lekua

- **Erref:** AIA-010/018
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:29:18. **Bukatu:** 00:30:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Lehen soinu-jotzaileek solteko piezak jo behar izaten zituzten normalean, eta iluntzean lotuak. Ganbara batzuetako lurra oso egokia izaten zen dantzarako, lurra bera pixka bat mugitu egiten baitzen.

9. 8 egun soinua jotzen ibili zenekoa

- **Erref:** AIA-010/019
- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 00:30:30. **Bukatu:** 00:34:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Mariano hainbat lekutan ibili izan da soinua jotzen; leku haietako batzuk aipatzen ditu. Behin 8 egun jarraian egon zen soinua jo eta jo. Han ondo eman zioten jaten.

10. Zopa isil-isilik jaten

- **Erref:** AIA-010/023
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:44:10. **Bukatu:** 00:46:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Egun baterako zopa egiten zutenean, hurrengo egunerako hondatuta egoten zen; izan ere, ez zegoen hozkailurik eta beroa egiten zuen kanpoan. Hala ere, denek isil-isilik jaten zuten.

11. Ikusten ez den emakumeen lana

- **Erref:** AIA-010/026
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:48:18. **Bukatu:** 00:48:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakumeek lan gehiago egin behar izan dute baserrian, etxeko martxaz ere beraiek arduratu izan baitira.

12. Neska-festako jornala

- **Erref:** AIA-010/029
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:53:50. **Bukatu:** 00:55:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Neska-festan behin neskek eman zioten Marianori jornala soinua jotzeagatik. Diru hura nondik ateratzen zen azaltzen du.

13. Soinu-jotzailea mahai gainean

- **Erref:** AIA-010/041
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 01:24:16. **Bukatu:** 01:25:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Soinu-jotzailea mahai gainean egoten zen soinua jotzen. Behin izan zuten sustoa, motorrak mahai hura jo baitzuen; baina ez zen ezer gertatu. Mahai gainetik dena ikus zezakeen Marianok.

14. Zerua eta infernuari buruzko gogoeta

- **Erref:** AIA-010/050
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 01:37:22. **Bukatu:** 01:38:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak

Laburpena:

Zerua eta infernuari buruzko gogoeta egiten du.

15. Soinuarekin jotako kanta (I)

- **Erref:** AIA-011/002
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:00:32. **Bukatu:** 00:02:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak

Laburpena:

Kanta bat jotzen du soinuarekin.

16. Soinuarekin jotako kanta (II)

- **Erref:** AIA-011/004
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:02:29. **Bukatu:** 00:04:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak

Laburpena:

Kanta bat jotzen du soinuarekin.

17. Soinuarekin jotako kanta (III)

- **Erref:** AIA-011/006
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:04:39. **Bukatu:** 00:06:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak

Laburpena:

Kanta bat jotzen du soinuarekin.

18. Soinuarekin jotako kanta (IV)

- **Erref:** AIA-011/008
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:07:00. **Bukatu:** 00:09:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak

Laburpena:

Kanta bat jotzen du soinuarekin.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-14

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com